

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: М. Павловић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника нашег Министарског Савјета постављамо:
за вршиоца дужности рачуноиспитача са платом од једну хиљаду четири стотине и четрдесет (1440) перпера на годину, Миљана Ђуковића досадашњег писара II класе Гл. Држ. Контроле; и
за писара II класе са платом од једну хиљаду и двије стотине (1200) перпера на годину, Стева Ђ. Мартиновића.
Предсједник нашег Министарског Савјета нека изврши овај указ.
Цетиње, 20. априла 1912. године.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета
Д-р. Л. Томановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

у Пореско-Царинској Ујрави:

за референта за царинске послове у рангу секретара I класе са платом од двије хиљаде четири стотине (2400) перпера на годину, Јована Поповића, досадашњег секретара II класе;

за референта за монополе и таксе у рангу секретара II класе са платом од једну хиљаду девет стотина двадесет (1920) перпера на годину, Сава Иванишевића, досадашњег секретара III класе;

за статистичара у рангу секретара II класе са платом од једну хиљаду девет стотина двадесет (1920) перпера на годину Пера М. Почака, досадашњег рачуновођу-секретара III класе Министарства Унутрашњих Дјела; и

за секретара III класе са платом од једну хиљаду шест стотина осамдесет (1680) перпера на годину, Миливоја Новичића, досадашњег писара I класе Министарства Финансија и Грађевина;

у Државном Главном Рачуноводству:

за књиговође у рангу секретара II класе са платом од једну хиљаду девет стотина двадесет (1920) перпера на годину, Радула Радовића, досадашњег књиговођу III класе и Ђвјетка Пилетића, досадашњег врш. дуж. рачуноиспитача Главне Државне Контроле.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

за управника Плавничке царинарнице са платом од 2160 перпера на годину, кап. Марка Матановића, управника исте царинарнице;

за цариника Подгоричке царинарнице са платом од 1600 перпера на годину, Сава Чубрановића, цариника исте царинарнице;

за цариника Барске царинарнице са платом од 1440 перпера на годину, Реџепа Шеховића, цариника исте царинарнице;

за цариника Вирске царинарнице са платом од 1200 перпера на годину, Јована Врбицу, цариника исте царинарнице;

за цариника Андријевичке царинарнице са платом од 1200 перпера на годину, Вука Милића, цариника исте царинарнице; и

за магацинијера Никшићске царинарнице са платом од 1080 перпера на годину,

Николу Ђукановића, досадашњег практиканта исте царинарнице.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:
за благајника Државне Хипотекарне Банке са платом од двије хиљаде и четири стотине (2400) перпера на годину, Николу Шпадијера, досадашњег рачуноиспитача Главне Државне Контроле, по потреби службе.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:
за секретара друге класе Управе Државне Штампарије са платом од 1920 перпера на годину, Филипа Крушку, досадашњег секретара III класе исте Управе.
Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Финансија и Грађевина, по саслушању нашег Министарског Савјета, а на основу члана 49. закона о државном буџету ријешили смо и рјешавамо:

Одобрава се Министру Финансија и Грађевина, да може издати из партије 186. — кредит за недовољно предвиђене расходе — буџета за 1912. годину Министру Унутрашњих Дјела Перпера 5000 (пет хиљада) ради повећања кредита овогдишње буџетске партије 31. — позиције 1. — издаци на повјерљиве полицијске сврхе.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Правде, Заступника нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова постављамо:

за писара обласног суда на Цетињу, са годишњом платом од 1000 перпера, Јована Мијушковића, досадашњег писара капетанског суда; и

за архивара обласног суда у Подгорици, са годишњом платом од 1000 перпера, Михаила Станића, досадашњег практиканта истог суда.

Наш Министар Правде, Заступник нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
М. Дожић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:
да се племенски капетани: липовски, Неђељко Драшковић; пољски, Никола Анђелић; братоножићки, Павле Илић; планине пивске, Матија Кецојевић; горњокучки, Вуко Никољ; и затријбачки, Дед Лека Белошевић, на основу члана 45. закона о чиновницима грађ. реда, ставе у стање покоја, с пенсијом, која им по годинама службе буде припадала.

Наш Министар Унутрашњих Дјела и Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се потпоручик Мато Раичевић, разријешити од вршиоца дужности племенског капетана љешкопољске капетаније и стави на расположење Министра Војног.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Вуксан Драговић, племенски капетан величке капетаније, на основу члана 49. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо:
да се Вукашин Р. Кујовић, писар липовске капетаније, на основу члана 49. закона о чиновницима грађ. реда, отпусти из државне службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за племенског капетана липовске капетаније, Перишу Машковића, досадашњег писара обласног суда у Колашину;

за племенског капетана пољске капетаније, официра Вида Кругића;

за племенског капетана братоножићске капетаније, Мојсију Поповића, учитеља;

за племенског капетана капетаније планине пивске, командира Лазара Кулића;

Претплата се шаље непосредно Администрацији „Глас Црногора“ на Цетиње, а коме је наручије г. Вељку Рамадановићу, к. и. агенту у Котор.
Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из петит слова по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим наприједименоване цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

за племенског капетана требјешке капетаније, официра Радована Мијушковића; за племенског капетана величке капетаније, официра Саву Вулсва Пауновића; за племенског капетана горњо-кучке капетаније, Ђура Петрова Вујошевића; за племенског капетана затријбачке капетаније, потпор. Нику Белошевића; и за племенског капетана љешкопољске капетаније, перј. Стана Асановића; сви са годишњом платом од по девет стотина и шездесет (960) перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара капетаније липовске, Михаила Пековића, а за писара капетаније планине пивске, оф. Саву Добриловића, са годишњом платом од по шест стотина (600) перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара капетаније требјешке, Живка Косовића, досадашњег писара капетаније планине пивске, са годишњом платом од шест стотина (600) перпера, по потреби службе, без права на селидбене трошкове.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић, с. р.МИ
НИКОЛА Iдо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела, постављамо:

за писара одјељења народне привреде Министарства Унутрашњих Дјела, Илију Средановића, са годишњом платом од хиљаду и двјеста (1200) перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Ђукановић,

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дvorsке и дипломатске вијести

— Њихова Краљ. Височанства Краљевић Насљедник и Књагиња Насљедница у четвртак у вече били су на вечери у овдашњем аустријском посланству, коју је г. барон Гизел од Гизлингена у Њихову част давао. Са Њиховим Краљ. Височанствима на вечери је био и Њих. Краљ. Височанство Књаз Петар, а било је позвано и неколико државних великодостојника.

— Јуче послје подне допутовао је на Цетиње саксонски насљедник Његово Кр. Височанство Ђорђе

преко Бара, гдје су Га дочекали командир г. Љумовић и потпоручник г. М. Поповић, а до Вир Пазара изашао Му је у сусрет Њ. Краљ. В. Књаз Петар праћен потпоручником г. Р. Ђурковићем. На Цетињу су му одређени апартмани на горњем спрату нове куће Гранд Хотела, а деташиран Му је г. ком. Љумовић. Њега прате г. г. генерал мајор фон Карловић и поручник фон дем Буш. Још истог дана он је учинио посјете члановима Краљевског Дома, а у вече је била вечера код Њихових Краљ. Височанстава Краљевића Насљедника и Књагинје Насљеднице у част Његову. Вечерас је вечера у Двору Њихових Величанстава.

— Церемонијал приликом прославе рођен-дана Њеног Величанства Краљице Милене:

1. Свечаности почињу 21. априла у вечи. — Варош има бити окићена црногорским заставама. Војна музика свира пред Краљ. Двором и по вароши.

2. На сами дан светковине присуствују сви државни чиновници на свечаном благодарењу у манастирској цркви у потпуној паради у 10 часова и они се постројавају на лијевој страни цркве; мала припрата резервира се за дипломатски кор и наше Министре.

Дипломатски кор, који се нарочитим циркуларом обавјештава о свечаности, присуствују у пуној униформи.

При изласку из цркве пуца 21 топ. По благодарењу примаће се честитања у Кр. Двору према утврђеном реду.

3. У вече на дан свечаности варош има бити осветљена.

4. По свршетку свечаности истог дана у вече скидају се заставе с кућа.

5. На Ђурђев дан крсно име нашег Узвишеног Владалачког Дома, државни чиновници присуствују на богослужењу у манастирској цркви у свечаном одијелу.

У 11 сати поводом имен-дана Њеног Императорског Величанства Царице Руске Александре Феодоровне држаће се у дворској капели благодарење, коме ће присуствовати Кр. Влада и државни чиновници.

— Гроф Серсеј, француски посланик у Луксембургу, који је прије тога био дуго вријеме посланик на Цетињу, умро је у Паризу. Њихова Величанства Краљ и Краљица г-ђи грофици Серсеј телеграфски су изјавили саучешће на глас смрти његове.

— У Букурешту је преминуо 13. ов. м. секретар бугарског министарства спољних послова Нетко Атанасов, некадањи секретар бугарског посланства на Цетињу.

Свечано устоличење Арцибискупа Барског

Приликом устоличења Пресвијетлог Арцибискупа Барског и Примаса Српског господина д-ра Николе Добрећића, које је свечано извршено у Бару 9. овога мјесеца, Пресвијетлог Арцибискупа поздрављено је у име цијелог барског грађанства предсједник општине барске г. Нико Дебела овим говором:

Високопочасни и Пресвијетли Прагосподине!

Сретан сам, да је у дио пала баш мене као Баранина ова ријетка част: да Вас у име родног Вам мјеста дочекам и поздравим искреном добродошлицом.

Грађанство родног Вам мјеста радосно је да данас дочекује и учествује овом свечаном устоличењу свог родног сина на Трон Барских Надбискупа и Примаса Српских. И зато је баш данашње славље удвостручено радошћу и весељем грађана ове вароши, без разлике вјере и положаја: јер виде у свог Надбискупа домородца, суграђанина и сина који искрено љуби ову груду земље и који ће знати поред своје пастирске дужности, водити и марљиву бригу о својим суграђанима без обзира вјере и стајежа, за шта нам

јамче разне врлине које красе Вашу племениту душу и Ваше искрено срце.

У то име, добро нам дошли Преузвишени Примасу Српски! Живио нам врло дуго на корист цркве, Краља Господара и миле нам домовине. Живио!

На то се г. Арцибискуп захвалио овим ријечима:

Г-не Предсједнице,

Најусрдније Вам благодарим на топлим изразима, којим сте ме у име Ваше и у име грађана мени вазда драгог родног мјеста, извољели поздравити као Вашег духовног пастира и као Примаса читавог старосрпског Царства.

Није потребно да Вам исказем осјећаје најискреније љубави, којом је моје срце обузето према свима становницима славног града Бара, који је најсјајнији бисер наше драге отаџбине.

Држећи се науке спаситеља нашега Исуса, који нам је наредио да љубимо све ближње своје као саме себе, слиједаћи примјер нашег Узвишеног Краља Господара, који своју владарску милост излијева подједнако на све своје поданике, ма којој вјероисповијести они припадали; ступајући корацима мога славног претходника, који се држао оне спасоносне и племените мисли, да вјера не смије да дијели једнокрвну браћу у раду на општем добру, ја нећу правити разлике између грађана родног ми мјеста, него сви, без разлике вјероисповијести, биће ми вазда као браћа, подједнако драги и мили.

Ми Барани сретни смо што ће ускоро, под мудрим предвођењем нашег Узвишеног Краља Господара, овај наш историјски град задобити поново своју стару славу. Ово наше слободно српско море, природне љепоте, јединствена плодност нашег приморја сигурна су гаранција за бољу будућност не само нашу него и читавог Српства.

Нека Бог Свемогући поживи за дуго и дуго нашег премилостивог Владара, који овом нашем стародревном граду поклања особито старање за његов развој, напредак и повећање с топлим љубављу коју је он у својој pjesничкој души показао, опјевајући љепоте барског приморја, који је љубав пренио и на нашег љубљеног Престолонаследника, који је наше приморје изабрао за свој најугоднији боравак.

Поново из срца благодарим Вама и племенитом барском грађанству на укзаној ми пажњи и љубави.

Од стране католичког свештенства и народа г. дон Марко Аштић поздрављено је г. Арцибискупа овим говором:

Пресвијетли Надпастиру,

Данашњи дан колико је свечан, толико је и значајан по католике и без разлике по цио црногорски народ, јер се радујемо с једне стране, што барска старославна столица доби у особи Ваше Преузвишености свога духовног оца и поглавара, те послје двије пуне године удована, усљед смрти блаженопочившег и никад непрежаљеног Прабискупа Милиновића скиде своје коротко одјело преоблачивши се у свечано — а с друге се стране и поносимо, да се јадан наш дични грађанин подиже на највеће достојанство у католичкој епархији, које сте достојанство у потпуној мјери и заслужили као исправни и побожни служитељ Божјег олтара, као човек од свестраног образовања и као истинити Црногорац и ватрени родољуб по срцу и по осјећајима. Ове ваше лијепе врлине и ријетке способности и обратише високу пажњу на Вашу узвишену особу, колико Св. Оца Папе Пија Х. толико и Њег. Вел. Нашег Премилостивог Краља Господара, под чијим моћним и очинским покровитељством живе Црногорци католици и слободно исповједају свој вјерски закон и своје спољашње религиозне обреде.

Дакле, у овом свечаном часу, Ваше подручно свештенство заједно с народом и повјереном Вам паством, најолушевљеније поздравља Ваш свечани улазак у катедралну цркву и сретно засједање на славној Барској арцибискупској столици!

Преузвишени! Вама је врло добро познато, да је Барска митрополитска столица једна од најславнијих на Балканском полуострву — она је насљедница стародревног Дукљанског арцибискупата, који је бројио свој опстанак већ од почетка хришћанског развитака, а када у IX вијеку разори из темеља Дукљу бугарски цар Симеон, тада не дуго времена затим, и све права и све повластице Дукљанске столице пређоше на Барски Епископат, који се истовремено и подиже на Митрополитско достојанство.

За вријеме славних Немањина, доби и величанствену титулу Српског примаса, то јест „првог вјерског поглавара католичке цркве цијелог српског царства.“ И ми видимо из повјести, да кроз све вријеме Немањина, Балшића и Црнојевића, па све до турске најезде, Барски

арцибискуп игра најпрву и најважнију улогу у свима вјерским и политичким питањима, било у Риму код поглавице католичанства, било код разних суверена и земаља по Балканском полуострву. Повјест нам и то свједочи, да је ова столица имала међу својим митрополитима и примасима мужеве украшене науком и животним врлинама, а уз то још од челичног карактера и јаке истрајности у извршавању разних питања и многих потешкоћа.

Пресвијетли! Суђено Вам је било да непосредно насљедите покојног славног Милиновића на овој Барској столици, доиста достојанства пуне, али истодобно и оптерећене тешком одговорношћу. Неизмјерна је Божја помоћ, те се ми надамо тврдо, да ће Ваша Пресвијетлост потпомогнута милошћу Свевишњега и слједовати вјерно стопама Вашег заслужног прешастика!

Ми сви знамо и исповједамо, као што нас вјера учи, да су Епископи стојери цркве свете — пастири стада Христовог и главари постављени од Духа Светог да управљају судбином хришћанских душа — те као такве и ми искрено поштујемо, драговољно њихове савете слушамо и наредбом се истијех покоравамо. Њима би речено од Христа Спаситеља „Ко Вас слуша, мене слуша, а ко Вам се противи, мени се противи.“

Пресвијетли! Подручно Вам свештенство савјесно свог светог звања већ од овог часа обећава Вам своју оданост и послушност, те ако Бог да, уз Ваше мудро руковођење вршиће тачно своје свештенике и парохијалне дужности, а паства Ваша, по цијелој арцибискупији, колико је богољубна толико је занесена за своју праједовску свету вјеру; а колико је послушна и одана своме духовном пастиру већ је одавна познато а и на дјелу потврђено!

Дакле, свештенство и паства опојени овим религијозним начелима, поздрављају овај дан као освитак њихове боље среће и бољег напретка!

Ми сви смо увјерени да уживате благонаклоност и потпуно повјерење Њ. В. Нашег Узвишеног Краља Господара а уз то најљепше расположење према Вама Високе Кр. Владе и свијех земаљских власти.

Рачунајући на ову високу пажњу и јаку потпору, услов од неопходне потребе по Ваш свестрани и врло тешки апостолски рад, и на Ваше признате моралне способности, ми се надамо, да ће Ваше Пресвијетлост својим искреним дјеловањем оправдати високо повјерење, које Вам је покљонио Њ. В. Краљ Господар и радили по ономе правцу, да Његове суверенске жеље остану испуњене у свим питањима религијозним, политичким и патриотским, која се постепено појављују и која ће се неминовно, током времена, под разном формом, појављивати.

Свештенство пак од Вас очекује свој бољи развитак и свој нови препорођај, јер у много чему оскудијева. Постојећи свештанички закон, који даје иста права и римокатоличком клиру, отворио Вам је широко и слободно поље за организацију подручног Вам домаћег парохијског свештенства у духу морално религијозног и патриотског захтјева.

А вјерна Ваша паства нада се, да ће те над истом бдити дању и ноћу оном ревношћу и љубазношћу којом и бдије добар пастир над својим милим стадом — да ће те је упутити к савршенству хришћанских врлина и приволити је да љуби Господа Бога као створитеља свога, над свима стварима, од којег и очекује из овог кратког и ништавог живота награду вјечног блаженства — нада се, да ће те јој бити отац прави, и да ће те се по примјеру светих апостола, чије намјесништво и заузесте и Ваших врлих предшастника за њезино добро жртвовати и никакве труде приштедити.

Под овим израженим честитим жељама, ми сви данас једнодушно и кличемо „Нека је благословен Онај, који долази у име Господње!“

На то се господин Арцибискуп захвалио овим ријечима:

Пречасни господине,

Више племените ријечи које ми у име мене повјерене пастве изрекосте веома су ме дирнуле. Ја вам из свега срца и из све душе благодарим на осјећајима топлих љубави оданости и послушности, коју ми у име мога свештенства и моје пастве обећасте.

Доиста моје скромне способности не дају ми права, ни из далека, да се могу успоредити са великим мужевима, који су у разна времена управљали овом старославном Барском катедром, и нарочито да се успоредим са мојим славним претходником — многозаслужним покојним Арцибискупом Милиновићем.

Ипак надајући се у милост Божју, који не запушта никога ко се у њега узда, настојавајући свим својим силама, да оправдам високо повјерење Светога Оца Папе и нашег Узвишеног Краља Господара, па корист вјере, на корист милог Госпо-

дара и отаџбине, а на задовољство повјерене ми пастве. Моје драгом свештенству покљонићу моју особиту бригу, старање и љубав, то уз високо благовољење Краља Господара и шефа црногорске просвјете, који је прожет најбољим напјерама према нашем свештенству, стараћу се за побољшање свештеничког стања.

Са највећим пак настојавањем ићи ћу у сусрет превизиој жељи нашег премилостивог Владара и високе Кр. Владе да се постепено створи и одгоји у патриотском духу кадар домаћег свештенства, које ће самном радити у винограду Господњем, у нашој милој отаџбини.

Као што сам примио дужност да се за своје свештенике старам и бринем, да их као отац своје синове љубим, тако исто и моја драга паства остаће ми на сред срца, њој ћу посветити свој ум, своју душу, своје срце и као добар пастир бдићу непрестано над њеним духовним добром.

Говор, који је у арцибискупској катедрали по свршеном свечаном обреду у најсвечанијем арцибискупском орнату Пресвијетли г. Арцибискуп држао својој постви, гласи:

Ево к Вама је дошао, Божјим провиђењем, по врховној наредби Св. Оца Папе Пија Х., а по Превишњој жељи нашег Узвишеног Краља Господара, најмањи и најскромнији од свију пастира који су до сада управљали славном Барском арцибискупијом.

Био сам свјестан своје слабоће, увиђао сам своју недостатност и маловредност и стога кад сам чуо да ми је одређена Арцибискупска и Примаска част, да Вам речем са пророком, „уздрхташе од страха усне моје“. Трудан је то посао, бреме одвећ тешко, јер ће Бог, као што каже Св. Писмо, крв стада свога из мојих руку тражити.

Али поред све недостојности и мање вриједности моје, требало ми се покорити вољи Божјој, Св. О. Папе и Нашег Узвишеног Господара и примити на себе ово бреме пуно одговорности, бреме које би и за анђелска плећа тешко било.

Размишљао сам оне ријечи Св. Писма да Бог Свемогући бира баш понизна и скромна лица за своје недохватне сврхе, а с друге стране, света нас Богословија учи, да кад Бог Свемогући одреди коме какву службу, да је му такође и потребне милости да може ту службу достојно вршити. Не уздам се, дакле у себе, већ у онога који једном самом ријечју, свеколико из пишта извади и посија звијездама небеса, обуче травом и цвијетовима и напуни животињама земљу, уздам се у оца небескога који ми неће помоћ ускратити, јер је он, по изразу Св. Писма, што даје снагу умореном и нејаком умножава јакост и како рече Св. Леон Велики: „Dabit virtutem qui contulit dignitatem“ Да ће ми крјепост онај, који ми даде достојанство.

Ево ме, дакле, да Вам први поздраву Исусу Спаситељу нашем управим. А коме бих другоме моје прве мисли, коме ли моје прве осјећаје срца, ако не Вама посветио? Ви сте ето постали моја паства, моје премило стадо, мени духом светим намијењено, Ви сте сада моји љубљени синови, а ја ево Ваш духовни отац, Ваш пастир, те од овога часа, Ви течете право на љубав, на бригу, на старање Вашег духовног пастира исто тако као што Ваш пастир тече право на Ваш штовање, обзир и послушност према њему.

Неро отварајући уста своја да Вас као пастир у Исусу поздравим, које бих Вам најпрвије ријечи управио? У које ли бих жице кренуо да звук гласа и одјек осјећаја мојих најугоднији до уха Вашег допре?

Ја Вам управљам свој први надпастирски поздрав овом кратком и спасоносном изреком: Љубите Бога, љубите отаџбину! Бог и отаџбина, све за Бога и отаџбину, ово је моје гесло, ово је мој програм, ово је моја светиња.

Да, љубимо Бога, јер баш у томе стоји мир, покој, честитост и живот прави срца нашега. Љубећи Бога, љубићемо Исуса Спаситеља Нашега и Блажену Дјеву Марију нашу небеску Мајку. Љубећи Бога, љубићемо све ближње наше, као себе исте, љубићемо Св. Оца Папу, врховног главару свете католичанске цркве, љубићемо нашег духовног пастира, који је од духа светог постављен, да се брине за душе наше; љубићемо Божје свештенике који су помоћници нашег духовног пастира, за наше духовно добро.

Али рекох, љубимо Бога, љубимо отаџбину! Отаџбина је она слатка земља, гдје су нама наши родитељи дали живот, развој и почетак доброг одгоја; она земља, гдје смо удахнули њежним плућима први животни ваздух; гдје смо угледали први пут свјетлост сунца, гдје смо научили наш слатки матерински језик и гдје смо се навикли на обичаје и прилања нашег рода и племена. Ово је појам љубљене домовине. Али како свака зем-

ља има своју врховну власт, а свака власт долази од Бога ми треба да искрено љубимо и поштујемо онога који је од Бога постављен да влада и управља народом себи повјереним, поштујући такођер и покоравајући се свим оним, који су од Бога постављени да у име Његово владају и управљају. Ако има пак на свијету сретнога народа који се може дичити својим пријестолем, мудрим, побожним и великодушним владарима, обдареним свим врлинама и кријепостима, ми смо тај сретни народ; ми дични и поносни синови јуначке Црне Горе, или вјерни поданици нашег омиљеног Краља Господара.

Да, Бог војска, збиља, погледао је на нас оком милосрђа свога. И ако је икад изабрао славнога Гедеона да милим четама ослободи Израилце од ропства Наданићана, тако је Бог војска одабрао и нашег Узвишеног Краља Господара, да са малим четама предобије силне и велике војске и ушчува златну слободу наше миле отаџбине. Како благодарни Гедеон, прослављен побједама подиже олтар Господу и назва га мир Господњи, тако и наш Узвишени Краљ Господар стаде подизати жртвенике помирења, олтаре мира, на којима ће његов сретни народ слободно и без икакве запреке жртве Богу своје приказивати.

Узвишивши се на високе замишљаје и занесен праведношћу и љубављу наспрам својих познаника показа свему свијету узорни примјер вјерске стрпљивости. По свом властитом нагнућу и слободном својом вољом ступи у преговоре са неумрле успомене Папом Леоном XIII., и утаничи уговор, по коме је нама католицима потпуна слобода вјероисповијести зајемчена. Да би нас, пак, на што већи углед подигао, хјед да се старославна Барска Архиепископија обнови и да јој се поврати онај велики сјај који је вјековима уживала. Поричу ли се извјесна права овој нашој српској Архиепископији, наш Премилостиви Краљ Господар подиже се на одбрану права ове наше стародревне Столице, те блаженопочивши Леон XIII., увиђавајући његове праведне захтјеве, даје потпуно задовољење племенитим жељама нашег Премилостивог Владара.

Ово су дјела која је већ црквена и свјетовна повјест забиљежила златним словима; ово су дјела и добротинства, која ми не смијемо никад заборавити; ово су дјела, који ће бити примјером у која ће се и други владари огледати, па ће не само српском него и читавом словенском народу од неизмјерне душевне и народне користи бити, јер ће једино тим начином посвећени дух наших словенских апостола Кирила и Метода, над њим лебдити и к помирењу и срећи га привести.

Препоручујем свима да свесрдно молити Бога за врховног плавара и пастира католичне цркве нашег Св. Оца Папе Пија X., да га Бог окријепи и оснажи, како ће мудро и спасоносно крмилком Петреве Лађе управљати, а поврх тога да му Бог дадне да види повраћени мир и ослобођење свете цркве од њених противника.

Препоручујем свима да свесрдно молити Бога за нашег витешког и милостивог Господара, да Бог Свемогући оснажи Његову славу и крјепку десницу, којом је, као Краљ давно убрао небројене лаворе на бојном пољу; да Бог Свемогући уздржи нашег славног Господара, здравца, крјепка, радости и весела до најдубље старости, на дику, част, понос и славу наше миле отаџбине, на највећу радост нашу и цијелокупног Српства. Да народна мајка Краљица Милена, као сјајна црногорска звијезда, за дуго и дуго блиста на славном црногорском пријестолу; да онај који уздржава Царства и Краљевства, благослови нашег љубљеног Књаза Нашљедника са својим узвишеном и милом браћом, и читави Славни Владјајући Дом, оним истим благословом којим је благословио Израиља и његов свети дом; да га Бог Свемогући његовом светом десницом штити, да га сачува од сваке погјибје, брани од свакога и проспје сврху њега обилно своје најзабраније небеске милости да се испуни над нашим пријестолом оне ријечи Св. Писма: „Tronus tuus tūct in cōporectu meo in ecsternun.“ „Пријестолу ће твоје сјати као сунце пред лицем мојим увијек.“

На крају препоручујем да молити Бога и за мене, Вашег духовног пастира, који Вам посвећује свој ум, своју душу, своје срце и који ће, као добар пастир бити готов да у потреби да живот свој за овце своје.

Донустите, да на крају овога мога краткога говора из срца захвалим свима онима, који изволише узети учешћа у овом свечаном устоличењу.

Најсмијернијом подајничком покорношћу благодарим Њ. В. нашем премилостивом Господару на високој владарској и очинској пажњи и милости, којој је благоизволио указати ми.

Из срца благодарим високој Кр. Влади, која се удостојила послати свог великодостојног члана, као шефа црногор-

ске просвјете, да ме свачано устоличи, захваљујућем господ. обл. управитељу и свима господи чиновницима, који су се потрудили да ми искажу своју почаст, своју љубав, своје пријатељство. Захваљујем свим дичним барским грађанима свију трију вјероисповијести и њиховом достојном председнику, који су на глас мога наименовања похитали да ми изразе своја најусрднија честитања и добре жеље, те су сада, овим сјајним дочеком који су ми приредили, и дјелом показали своју искрену радост и весеље што ме као свог љубљеног грађанина виде у својој средини.

Захваљујем и Вама, предрага браћо свештеници, и премило моје стадо, које сте се са свију страна сакупили да Вашем пастиру посвједочите Вашу приврженост, Вашу оданост, Вашу љубав, која ме је веома дирнула. Сада ми друго не преостаје, него да Вам у име Св. О. Папе подијелим свечани благослов.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

■ **Прољеће.** У Котору је почео да излази напредни омладинска лист „Прољеће“, који уређује редакциони одбор. Излази на табаку од шеснаест страна дванут мјесечно, а доноси pjesме, приповијетке, забаву и поуку како у оригиналима тако и у пријеводима Цијена му је на годину 5 перпера, а за ђаке 4. Наша би се омладина требала да заинтересује за овај лист. До сад су изашла два броја.

■ **Колера.** Кроз који дан изаћи ће из штампе пета књига „Библиотеке за чување народнога здравља“ „Колера“ од д-ра Јов. Ст. Кујачића. Књига ће изијети 7 штампаних табака, цијена јој је 1-40 перпера, а за претплатнике само 1-10 перпера. Како се бојати од те опаке болести и овога љета, то се ова лијепа и корисна књига препоручује свакоме. Претплату ваља слати што прије или писцу књиге Данилов-Град или књижари Кујачић и Тошковић у Колашин, која и издаје ову књигу.

■ **Спјев Слобода.** Велиша Станишин Прелевић-Дрекаловић штампао је засебно свој спјев Слобода. Књига износи пет штампаних табака обичне величине. Књига је подијељена на четири дијела. Упрвом су дијелу посвете: Владарском Дому, Владици Данилу, Владици Раду, Војводи Мирку, Краљу Николи, Краљници и т.д. У другом дијелу је већа pjesма Жалба Муктар-наше вуче-долског пред султаном. У трећем дијелу су двије краће pjesме: Слобода Зете и Освештање цркве у слободи на Медуну у Кучима. У четвртм дијелу су: Призренска вила и Читаоцима. Цијена је 1 перпер.

■ **Нове pjesме М. М. Ракића.** Биоградски књижар Светислав Б. Цвијановић издао је и другу збирку pjesама млађег нашег pjesника М. М. Ракића. Прва збирка Ракићевих pjesама изашла је године 1903. У другој збирци има свега двадесет и седам pjesама. По три од њих су стављене под заједничке натписе: Серенада и Старост, двије под заједнички натпис: Површни утисци, а седам под заједнички натпис На Косову. Осталих дванаест стоје за себе, а све скупа критика топло поздравља. Издање је веома укусно те се pjesме и спољашње репрезентују угодно. Цијена је књизи овдје 2 круне. Препоручујемо ову књигу Ракићевих pjesама нашем свијету, који се умјеи одушевити за лијепу појезију и у њој наћи насладе.

■ **Нов српски лист.** Трговачка Омладина у Новом Саду покреће 1. маја свој званичан орган, са задатком, да скуп сву омладину у једно братско коло, засебно у сваком јату гдје их има, и укупно све заједно да их осокони на паметан и трезвијен живот и вриједан неуморан рад; да им докаже и да их увјери о неоспорном факту, да је у сврху њихове даље наобразбе безусловно пужно отварање *вечерњих школских течајева*, у којима ће имати прилике, да своје практично знање допуњују теоретичким знањем, стручним и опште друштвеним, и да их у злу брани а у добру подигне, да им предочи махне, а врлине истакне, а тиме да ладе прилике шефовима господарима, да могу бодро пратити рад своје омладине, да тај рад упознаду, да се за исти заинтересују, а да га омиле, те својим моћним средствима очински потпомогну. Лист ће излазити сваког другог и четвртог четвртка у мјесецу, а особито због тога, што дични „Привредник“ излази сваког првог и трећег четвртка у мјесецу, да омладина сваке недеље добије по један лист, који ће му само корист донијети, и који ће га унаприједити. Јер смо извијештени, да ће овај лист — у погледу интереса трговачке омладине — допуњавати рад „Привредника“, и да је ријешен, да у истом духу поради за напредак српске привреде, чији су свакако стубови макар и будући и чланови трговачке омладине. Листу ће бити име „Трговачка Омладина“, и уредништва се примио Мил. Жупански, гл. књиговођа Српске Штедионице у Н. Саду и редован члан

Новосадске Трговачке Омладине, уз редакциони одбор од 10 лица. — Чланови централне касе добијају лист бесплатно, а за нечланове стаје годишње 8 круна. Како ће први број овог листа у више хиљада еземплара изаћи, а добиће га скоро сви трговци и новчани заводи, то препоручујемо свима, који желе оглашавати, да своје огласе што прије пошаљу на адресу Новосадске Трговачке Омладине. — Цијене огласа су врло умјерене.

■ **Књига борбе и живота.** Тако се зове књига од својих десет штампаних табака, у коју су скупљене pjesме Проке Јовкића-Нестора Жучног а која је изашла у Биограду из нове штампарије „Давидовића“. Исти је pjesник до сад издао двије збирке својих pjesама, једну у Окленду у Калифорији а другу у Сан-Франциску. Прва се збирка зове „Књига Pjesама“ а другој је натпис „Поезија неба и земље.“ У овој најновијој збирци има pjesама, које су први пут угледале свијета у нашим повременим часописима: Српском Књижевном Гласнику, Savremenik-у, Венцу, Босанској Вили, Борби, Зори, Врачу Погађачу, Новом Колу, Српском Омладинском Гласнику, Пијемонту и у њујоршком „Србобрану“. На почетку збирке има три pjesме у име посвете, једна приказана Југословенима, једна Роду а једна Српској Поезији. Остале су pjesме распоређене под ове опште натписе: Косовска збирка, Ослобођење, Љубав Сузе, Туђи животи, Ударци, По дубинама, На висинама. Књизи је овдје цијена 2 круне.

■ **Чешки народни борац.** Ових дана, 14. ов. м., навршиле су се пуних 140 година од како се родио у Жебреце 1772. г. славни чешки свештеник Војтјех Неједли, pjesник и народни борац. Као једанаестогодишњи дјечак дошао је и гимназију пиариста у Праг, да учи приватно француски и талијански језик. Касније студира теологију. Служећи на више мјеста као капелан, постао је 1813. парох а касније декан у Жебраце. Умро је г. 1844. Литерарно дјеловање Неједлога пада у почетку деветнаестог стољећа, кад је чешка књижевност након дугог сна показивала прве трагове душевнога живота народа, који се тек почео будити. Ту су он и његов брат Јан постали први радници у домаћој литератури, настојећи највише узбудити љубав к домовини и подићи интерес за народни чешки језик. Неједли је поглавито дјеловао на пољу pjesме, те је вриједно као плодан и добар стихотворац. Pjesме његове, и ако нијесу имале дубље и трајније литерарне вриједности, дјеловале су васпитно, будећи народну свијест. Да нијесу имале литерарне вриједности, узрок је био између осталог и то, што није било у ондашњој литератури никаквих старијих узора, који би давали правац у садржају и форми, док се на благо народне pjesме није још ни помишљало. То је прво доба чешке метрике. Истом кад је Добровски изашао са својом науком о призвуку, и кад је ова постала правилном чешке прозодије био је управо Неједли, који је уз Пухмајера и Хњевскога први пошао овим трновитим путем до Парнаса. Колико је и успијевао у мањим лирским песмама, не може се рећи за два његова историска епоса „Карло IV“ у осам пјевања и „Отокар“ у три дијела. Год. 1833. издао је ситне лирске „Pjesме“. Осим већ споменутих написао је Неједли епос „Вратислав“ у 17 пјевања и историску pjesму „Вацлав“ у 8 пјевања. Осим ових pjesничких радова написао је Неједли мноштво расправа опште научног и религијознога садржаја.

■ **Дјела Бечкеречанина Јована Ристића.** У српској манастирској штампарији у Сријемским Карловцима штампана су цијелокупна дјела Бечкеречанина Јована Ристића, који је живио од 1835. до 1910. год. а шездесетих година прошлог вијека радио у српској белетристици као новелиста, хумориста и комед. Све његове новеле, хумореске и комедије скупљене су у ову књигу, која износи пуних 28 штампаних табака великог формата. Књига је украшена Ристићевим ликом и факсимилом његова потписа а опширан је увод написао Велимир Ј. Рајић у Биограду. У своје је вријеме Ристић важио као омиљен приповиједач.

■ **Француска књига о чешкој литератури.** Односи француско-чешки нарочито су добри од онога часа, од кад је професор на Соброни Е. Дедис издао велика своја дјела о чешкој историји. Али симпатије Француза за Чехе свакако ће још јаче изазвати најновија предавања на Соброни младога чешкога списатеља професора Јелинека, који је држао пред ученим и литералним париским свијетом дванајест конференција о чешкој литератури. Ова предавања изашла су сада на француском језику и посебно оштампана под натписом „Савремена чешка литература“. Предговор књизи написао је проф. Е. Денис, који пораст чешкога Словенства види у удаљивању од Њемачке и у обраћању чешком к Словацима, Пољацима, Русима и Југословенима. Француски историчар показао је и овом згодом

да познаје за само прошлост, него и садашњост чешку. — Јелинек спада међу најбоље савремене pjesнике. Као лиричар поветсио је такођер највише пажње чешкој поезији. Изнио је и пријеведе неких чешки pjesника на француском језику, међу њима Св. Чеха, Сладека, Бржезину, Сову, Махара, Дика. Иначе започиње приказ чешке поезије од Неруде и Сватоплика Чеха, а сршава са Петром Безрурчем, док је једнако тачно приказан и чешки роман, критика и драма. Међусобном француско-чешком збијењу и ова ће књига без сумње много користити.

■ **Светогорски утисци.** Из новосадског „Српства“ је под горњим натписом у засебну књигу прештампан путопис јеромонаха Стефана Илкића из Велике Кикинде. У том је путопису описана љетошња поста одабране групе карловачких богослова у Светој Гори. С богословима су ондје била и два њихова наставника, покојни протојереј Иван Маширевић и патријаршки архиђакон др. Иринеј Тирић, а придружио им се био и писац овог путописа, који је своје успомене с пута приказао сијени протојереја Маширевића. Књижица износи нешто мало преко два штампана табака а цијена јој је 50 пара.

■ **Психологија народа.** И поред све своје велике старости Вилхелм Вунд неуморно ради. Највише се бави довршавањем свог опсежног дјела о „Спихологији народа“, али и новим издањима својих пређашњих списа, те налази још времена и за разне узгредне, мање радње. Тако је недавно под насловом „Проблеми спихологије народа“ („Probleme der Volkerpsychologie“, Ernst Wigend) издао дјело, у коме са великом јасноћом расправља о неким начелним и важним питањима на подручју психологије народа тако, да то дјело може изврсно послужити као увод и приправа за ову занимљиву дисциплину. Психологија се народа, како разлаже Вунд, мора другачије схватити и обрађивати, него што су то прије по вијека чинили Лазарус и Штанхајл. Три су подручја, која обухваћају три темељна проблема психологије народа: Језик, митус и обичаји. Језик садржава свеопшти облик у народном духу живих представа, митус садржава првобитни садржај тих представа у зависности од чустава и нагона, а обичаји садржавају у себи општи правац воље, који потиче из тих представа и нагона. Вунд схваћа овдје митус и обичаје у оном ширем смислу, у коме митус садржава сав онај примитивни назор на свијет, дочим обичаји обухватају све оне почетке правног поретка, који су претече права. Језик, митус и обичаји нијесу ништо дијелови народне душе, они су сами та народна душа. С њима је вјера у најужој сфери, јер је и она творевина људске заједнице. Језик подржава живима религијозне предаје, из којих појединач добија свој религиозитет, а из обичаја развио се религиозни култ. За то је психологија религије у првом реду један дио психологије народа, па како индивидуум у опште превпоставља заједницу то се познате појаве религиозног живота могу само на том темељу психолошки уважити. Ове темељне засаде разлаже Вунд у четири омашне свеске свога дјела.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Мајка и здравље

Дајте нам здраве и паметне мајке, па ће нам оне дати ваљане и способне синове!

Глас из Народа.

Сваке године се све више разочаравамо, ми учитељи при упису ђака у школу и војне власти при регрутацији војника.

Дјеца за школу су биједна и кржљава; тако исто је велики број неспособних за војску. Жалосна је то појава, која нас мора озбиљно забринути.

Кад се запитамо окуда то долази, одговориће нам се: да поред немаштине при гајењу дјеце, исто толики узрок је и неумијења — незнање. Јер видимо да и у имућнијих домаћина дјеца изгледају слаба и блиједа као да хљеба не једу.

А како ће да буду здрава и напредна дјеца, да их гаје неупућене и ни у каквим знањем ненаучене мајке, док су и сувише пуне празновјерица и заблуда.

Чим се дијете роди они почну око њега гатати: међу га још неокупана прво у гребене; па кад га окупају, увијају га у прљаву очеву кошуљу. Тако са њим гатају цијелог вијека, и кад га крсте, и кад носе у род, и кад га шаљу у школу, па доцније и у војску. Па и кад умре и онда гатају. Али нијесмо у праву ни да их осуђујемо. И оне би сигурно вољеле да знају боље. Оне раде онако, како су упућене од својих старијих. А ко се и побринуо да их научи и упуту, како треба, да одгаје здрав подмладак? Још нико, осим неколико сељачких домаћинских школа нашега Друштва за Чување Народног Здравља. Међутим ово треба да нам је свагда на уму: да нема

напретка ни здравља у народу без просвећености.

Како ће да ради проста мати на селу кад не зна. Нико је није научио ни упутио паметно, него онако и она чини, како је видјела од своје исто тако просте мајке.

Зато су нам неопходно потребне школе, гдје ће се женска младеж, темељно спремати за свети позив матерински. Јер само паметна и научена мајка, моћи ће нам одгајити: здраве синове за школу и способне војнике за војску.

Поред многих и многих грешака и заблуда, које чине мајке на селу при гајењу дјеце, из ова два примјера увидјелите, зашто нам је подмладак крхљав и биједан.

Бавећи се једном у среском мјесту свратих у дућан да набавим неке намирнице за кућу. Одмах за мном утрча један малишан од својих 6—7 година. Још с врата поче ређати: „Дај ми, газда, за марјаш гаса, (камено уље, петролеј) марјаш соли, марјаш шећера, и дај ми за грош ракије“. Ја не могах отргнети, но га зачуђено упитах: „А што ће ти мали за грош ракије, кад купујеш само за марјаш гаса?“ А оно се окрете мени на рече: „Е, — треба нани да боље доји дијете“. Знајући, да ми не би вриједило да се са дјететом упуштам у дубљи разговор, рекох му само: „Кажи ти твојој нани да би за њу боље било, да је купила литар млијека, него шатлик ракије“. Он истрча и не обзирајући се на моје ријечи. Газда ми рече да ово дијете сваки дан купује ракију. Дакле, ето зашто нам је подмладак биједан: он још са мајчиним млијеком сише ракију.

Другом приликом позвах ме кумови на преславу. Њихово дијете крстио је мој син прије 5—6 мјесеца.

Диван мајски топао дан. На све стране љепота у бога; свјеж ваздух пун мириса од шумског и ливадског цвијећа, а птичије пјевање се разлијеже на све стране тако, да не знаш гдје ћеш прије окренути ухо. Ово ме нагна, те поведох сву моју дјецу у госте. Кад стигосмо кући кумовој, не хтједох улазити у собу, но затражих клупу, те са дјецом сједох пред кућом под густо лиснатом липом.

— А зар нећеш, кумо, да видиш кумче? — ослови ме послјије поздрава, стара кума, баба дјетиња. На њену примједбу уђох у собу. Још с врата задану ме тежак мирис поливене земље и суhog бо- силка и чубра, а соба прегријана јер нећ сјакташе као у сред зиме.

— А што вам је овако топло у соби, кад ни на пољу није хладно? — упитах стару куму.

— Па пеку жене у вуруну гужваре за ручак.

— А гдје је то моје кумче? — запитих, пошто га нигдје не угледах у соби.

— Ево ме, кумо, ево, код вуруне, — одговори кума.

Запренастих кад видјех: кољевчица уза саму пећ прислоњена, а оно веселиче покривено и преко главе вуненим губерцем, а жашушкано бабиним кожом. „А што сте га овако претрпали, па још уз топлу пећ прислонили, као да је светог јовански мраз?“ Кад подигох губерца са главе дјетине, оно јадниче као водом поливено. „Тако ја кумо боље растем“ тепа му баба, бришући му крупан зној са чела и главе. Јадниче се чисто занијело од прекормерне топлоте. Рекох јој да много гријеши што дијете оволико претопљава, јер ће да се разлијежи, па ће послјије прије да назебе. Причах јој, да ја моју дјецу никад не покривам преко главе. „Е, ја ти богме, кумо, ни данас не могу заспати, док се не повежем и не пребацим губер преко главе. И оца сам му тако гајила, па и данас не спава без капе на глави“, одговори му кума.

Видјехи да су бабини појмови са свим друкчији и да се не можемо никако разумјети, манух је, само јој рекох, да дијете бар у сухо пресвуче.

Послије ручка дођох у кујину, кућу гдје редаре готове јело, да мојој дјечи оперем руке. Кад на моје опет велико изненађење, нађох оно исто дијете, које се прије 2—3 часа онако расправало крај топле пећи, како сад на сред кујине стоји у дупку босо, само у танкој кошуљици преко трбушчићи опасано плетеном узицом. А са обе стране врата од куће широм отворена, да се лијепо осјећа, како струји ваздух и удара промаја. Кад им зачуђена рекох: „Што сте, ако Бога знате, метули дијете на ову промају“, одговори ми стара кума: „Па ми то кумо не гатамо“. Мени прекипје па рекох: „Па није за Бога то гатање, него права истина, да онако мало час расправено дијете, на овој промаји мора пропасти“. „Неће, вели, ми све овако, па вала Богу, ништа нам не фали“.

Није прошло ни 5—6 дана, а кола пројуреше поред мојих прозора. Погледах и спазих, моја кума однесе дијете попу, да му чита молитву. Сигурно рачуна, нахудио јој неки светачац или петка. Јадна дјецо, рекох у себи, ви нијесте крива што вас тако гаје, а патите и болујете. Па ако које и остане у животу, оно је блиједог здравља цијелог својег вијека и

неспособно да се бори кроз овај и иначе тежки живот.

Али шта ћемо, кад нам је све друго прече, него здравље нашег народа. Зато и понављамо: дајте нам мудре мајке, па ћемо имати здраве синове! Л. Д. С.

Противу туберкулозе

Пред Академију Меденинских Наука у Паризу изнио је доктор Раул Беје резултате које је имао са неколико туберкулозних болесника којима је ушприцавао под кожу гасни кисеоник.

Колико могу бити опасне по плућа инхалације кисеоника, рекао је доктор Беје, толико је поткожна метода, коју он препоручује безопаснија и ефективнија.

Помоћу његове методе код болесника брзо престану разни тешки симптоми, загушавање, несаница, ноћно знојење итд.

Суви ваздух као лијек

Љековити утицај сувог ваздуха на различите болести почиње све више и више да се цијени. Одлично лијечење рана у тропским крајевима не може се објаснити ничим другим но утицајем суhog ваздуха на ране, а не утицајем топлоте, јер има случајева да су се често пута лако лијечиле ране и зими. Према овоме се може увидјети, да тамо гдје је ваздух сух немогућ процес трулења и развијање бактерија, јер је њима потребна влага за растање. Осим тога сух ваздух изазива у себе влагу из рана, гуши их и помаже обрадовању суhog слоја, испод кога се врши процес зараставања. Па и зимска лијечилишта по високим планинама која су пошљедњих година тако омиљена, нарочито за грудне болести и болести органа за дисање, почивају на утицаје суhog ваздуха по висинама. Таква размишљања су довела на жељу, да се направи апарат, којим би било могуће да се поједини дијелови тијела подвргавају утицају апсолутно суhog ваздуха. Професор Кутнер из Берлина пише ових дана у једном љакарском листу, да му је испало за руком, да конструише апарат, који одговара свима потребама. На тај начин би се олакшало лијечење рана, а много помогло код других болести.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Преокрет у свјетској индустрији и промету

Управо сада, гдје цијела индустрија и промет трпе због оријашких штрајкова, изумио је најгласовитији хемичар свијета, Енглеа Армстронг једну врсту горивог материјала, који је већ патентиран под именом: „Armstrong-Mordan-gorivo“, а има надмоћ пред угљеном, да је 4 и 1/2 пута јевтинији, те много јаче грије него каменни угљен. Ово се гориво производи из 94% остатака сламе, стрњика, разних непотребних отпадака од дрвета, крипа, пијеска, угљеног праха и т. д., помијешано са 6% петролеума; ово се згњечи у одлику цигала. Енглеска ратна мрнарица покушала је ово ново средство горива, те да је за ванредно добро огласила. Велика енглеска фабрика челика у Сефилду, која даје зараде 2000 радника, и која је остала задњих дана без угљена, употребила је ово ново гориво, те након недеље дана установила, да је прије потрошила за исту количину рада за 2000 круна угљена, а сада само за 460 круна ових петролеумбрикета, а рад је текао сада много боље, те је и квалитет челика ради веће температуре новог материјала знатно бољи. У Енглеској наручило је 12 највећих фабрика електрицитета овај нови материјал, који обично у Енглеској називљу: „петролеумбрикети“, или „чврсти петролеј“.

Један од најбогатијих енглеских индустријалаца пише о петролеумбрикетима, да је замашај овог новог изума огroman, јер се за неколико сати може створити из текућег петролеума тврдо гориво, које, осим тога, што је знатно јевтиније, даје три пута више топлоте, него најбољи каменни угљен. Велика је кубура била с угљеном, да се мора транспортирати из угљеника на далека мјеста, до мјеста индустрија, до разних стоваришта на о балама мора, гдје лађе добијају угљена, до градова, до платажа и т. д. А ово ново гориво може се на сваком мјесту фабрицирати, ради чега отпада велики дио транспортних трошкова. Осим тога приштеђују градови и селаци, који су платили много милиона, да се одвозе отпатци смета и за одстрањивање стрњика, чак добијају ове ствари, које су до сада на терет падале, неку вриједност, јер ће се основати у сваком граду и у близини села фабрике петролеумбрикета, које ће отпатке и смет куповати. Надаље ће пепео из ових вегетабилних горива много боље служити гнојењу њива и биљака, него пепео каменог угљена.

Наравно, да ће овај нови изум и код приватних знатно дјеловати на цијену свих потреба. Узмемо само неке примјере. Код фабрикације цигала троши се на 1000 комада за 5 круна ситног смеђег угљена и за 1 круну дрва, а сада ће се

само за 1 до 1 1/2 круне петролеумбрикета палити. Ради тога ће цијена цигала за 4 до 4 1/2 круне појевтинити. У једној фамилији трошило се 150 круна горива за зимску сезону, сада ће се само 35 круна за то издати.

Многи ће одмах доћи лако на мисао, можда управо они којих се то тиче, да ће ради овог новог изума многи рудари и остали, у угљеницима, или трговци угљена остати без круха. То не стоји, чак ће све кренути на боље. Сјетимо се само времена, када се почело с машином за ткање. У Француској дигле се буне против овога изума, јер су хиљаде и хиљаде ткалаца (ручни радници) мислили, да ће им машина одузети хљеб. Али то није било, него је не само сваки пријашњи радник нашао боље плаћу и лакшу зараду у фабрици, него се изискивало још много више нових сила. Исто тако ће се државе и код овога изума побринути, да оно особље, које је у вјечној опасности и без здравог зрака и без сунчане свјетлости, тешки посао под земљом радило, добије у првом реду посла у новим фабрикама.

Свако зло на овоме свијету има својих добрих посљедица, рекао је неки учењак. И доиста, огромна штета ради штрајкова у рудницима имала је донекле за посљедицу, да се хемичар Армстронг интензивније позабавио тим новим горивим средством. Након овога изума искључено је, да ће у будуће моћи доћи до штрајкова у угљеницима, јер то неће бити потребно.

Ћубрење воћака пепелом

У опште се држи, да је пепео изврсно ђубре за ђубрење ливада, и у овом случају се у неким приликама претпоставља и самом шталском ђубрету. Напротив пепео, нарочито дрвени, слабо се употребљава за ђубрење поврћа и воћака. За црни лук и пр. не може бити боље ђубре од дрвеног пепела. Али је и то сушта истина, да је и за ђубљење воћака пепео изврсно средство, скоро је и боље од сваког другог ђубрета. То се зна и закључује отуда, што пепео има у себи врло много кљја и фосфорне киселине: а то и јесу баш они састојци, који јако упливишу на пораст, а поглавито на пораст воћака. Из многостраног искуства зна се, да пепео у сваком обзиру врло повољно утиче на развиће воћака а да им и најмање није од штете. Има предјела и којима се воћке од памтивјека врло радо ђубре пепелом. За ту цијелу треба око цијеле воћке, колико је круна разграната, најприје земљу овлаш прекопати, на онда цео тај простор добро пепелом посути, и то најбоље мјесеца октобра, док још није снијег пао. Кад почну да падају кише, или кад већ падне снијег онда ће се пепео растворити, и тај ће раствор — цијећ — да тоне на земљу кроз жиле, да их кријепи, да воћку подражује и рађање оснажава. Још је боље, да се пепео најприје посипе, на онда с њим да се земља прекопа, како би се пепео са земљом измијешао; тако ће раствор прије до жила доћи.

Оно није нужно ни напомињати, да вриједност пепела зависи од његовог постанка. Пепео од разног дрвећа најбољи је и ниједна друга врста пепела не може се мјерити са њим у изврности његове хранљив снаге. Два и три пута више пепела од сламе, тресета и каменог угља нијесу у стању да даду воћки толико хране, као пепео од разних дрвета. Онај ситан пепео, који се у одржацима таложни, најбољи је и најјачи за ђубрење воћака. Славни њемачки воћар др. Лукас вели о овоме пепелу: „На основу много годишњег искуства, могу овај пепео за ђубрење воћака најтоплије препоручити, нарочито ко хоће воћки брзо да припомгне, да се снажније развија. Кад се с њим ђубре јагоде, малине, рибизле и огрозде, ту је дјјство брзо и неисклазно“. Један воћарски лист о томе пепелу вели ово: „Пепео тако снажно дјјствује, да би ми препоручили, да се не закопава непосредно под воћку, него да се с другом врстом ђубрета, рецимо с компостом, најприје измијеша, једно шест мјесеци тако у смјеси стоји, и тек онда употребити“.

Пепела имамо доста, па у мјесто да се по авлији и сокаку просипа, или у бесцјење даје, корисно ће бити да се под воћку или јагоду, малину изнесе и закопа.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Ново здање Богословско-Учитељске Школе. Прије непуне четири године поново је отворена, послјије извјесног прекида, Богословско-Учитељска Школа на Цетињу. Како у то вријеме није било подесне зграде, то је по нужди и за вријеме смјештена у једној, истина од бољих државних зграда, али у згради, која није прављена за школу већ за становање.

Она је као таква била неподесна за школу не само због недовољног броја локала, већ и због других својих мана, које су из године у годину бивале све видније и осјетније тако, да се, кад је

ове године отворен и четврти разред, увидјело, да Богословија даље не може остати у истој згради без велике штете не само за рад и ред у школи, већ и за здравље ученика.

Министарски Савет утврђујући ову тако осјетну и прешну потребу, ријешило је да се одмах приступи подизању новог школског здања како би се исто што прије довршило и тако одговорило овој приекој потреби.

Путници са стране. Ма како да је рђаво вријеме и кишовито прољеће путници са стране непрекидно посјеђују нашу земљу и у групама долазе на Цетиње. Нарочито је већа група Енглеа била на Цетињу у уторак послјије подне. Био је то лијепо број мушких и женских, који су се до сјутра дан задржали на Цетињу разгледајући пријестоничке знаменитости. Исто тако је већи број путника допутовао и јуче, у петак, на Цетиње.

Гостовање. Прво Дилетантско Позоришно Друштво у Подгорици, које стоји под високијем покровитељством Њ. В. Књаза Павла од Рашке на Ђурђев дан, у понедјељак, даје у просторији тамошње основне школе позоришну игру у 5 чинова с пјевањем „Коштана“, у којој гостују чланови пријестонишког позоришта г-ђа Мара и г. Илија Вучићевић.

Забава с играчком. Прво Црквено Пјевачко Друштво „Његош“, које стоји под високијем покровитељством Њ. Кр. Л. Књаза Петра приређује вечера у Владином Дому у част рођен-дана Њеног Величанства Краљице забаву с играчком.

Добровољни прилози. На забави, коју је држало друштво „Цетињска Читалоница“, 5. ов. м. у част рођендана свога високог покровитеља Њ. Кр. В. Књаза Мирка, извођели су приложити: г. пуковник Јегорјев 7-18 перпера; г. М. Рамадановић 2 перпера; г. Н. Н. перп. 2; и г. Н. Н. перп. 3, на што им управа друштва срдечно захваљује.

Рђаво вријеме. И ако се налазимо већ на измаку априла, лијепо вријеме још никако не може да освоји, него влада непрекидно ружно вријеме: вјетар и киша и знатна студ. Као што је готово цео март протекао у рђавом времену, а нарочито у киши, тако ће бити и са априлом. Нешто студен и вјетрови, а нешто и силне кише знатно су нанијеле штете и квара усјевима, лози и воћу, а уз то ово ружно вријеме онемогућује рад на пољу баш онда када су пољски радници у највећем жеку. Ако се ускоро вријеме не поправи, изгледа на жетву биће слаби.

ТЕЛЕГРАМИ

Канеја, 17. априла. — Енглеска крстарица „Минерва“ зауставила је грчки брод „Пелепонесос“, који је преносио више критских посланика у Пиреј. Пошто су посланици задржани на крстарици „Хамшир“, „Пелепонесосу“ је дозвољено да продужи пут.

Атина, 17. априла. — Веницелос одлази сјутра у Крф да конферише с краљем о свима питањима унутрашње и спољне политике. Цар Вилхем ће примити Веницелоса.

Биоград, 17. априла. — Јуче је у Пироту изабран младорадикал, те тако влада има апсолутну већину у скупштини.

Цариград, 17. априла. — Новине тврде да је министарски савет ријешило отварање Дарданела, ако се италијанска флота буде удала из архипелага. Разноврсни гласови круже о кретању флоте италијанске, извјесни листови тврде да се флота креће непрекидно кроз архипелаг, дочим „Танин“ тврди да је само један торпиљер опажан дуж обала вилајета Смирне.

Цариград, 18. априла. — Јавља се из Смирне, да је јуче један пароброд грчко-америчког друштва на путу за Солун наишао на мину, што плови и одмах потонуо. Од 152 путника само се спасло 92 и то већи дио рањен.

Цариград, 18. априла. — Тврди се, да је руски амбасадор изјавио порти да ће Русија тражити накнаду за оштете које је трговина и пловидба руска претрпјела услед затварања Дарданела, а то од момента када је ишчезла стварна опасност.

Солун, 18. априла. — Војска се сударила са усташима арбанаским код Градишта у Ђакову. 17 Арбанаса изгинуло, губитци војске непознати.

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК

Цариград, 19. априла. — Министарски Савјет одлучио је да дозволи пролаз кроз Дарданеле под условом, да га затвори при потреби. Говор Сазонова учинио је врло рђав утисак на компетентне кругове турске.

Петроград, 19. априла. — 54.000 радника из 148 фабрика штрајкују у име протеста због догађаја у Лени. Коковцев је отпутовао синоћ у Јалту.

Софија, 19. априла. — Бивши министар Геннадиев, уредник „Воље“ Радев, представник македонске организације, примили су јуче неку књигу тобож историју јерменску, међутим је иста садржавала паклену машину.

Цариград, 20. априла. — Оклопнице и крстарице италијанске бомбардовале су Касрихмед код Мисурата и оштетиле ђумрук.

Лондон, 20. — Три крстарице јапанске отпловиле су на сјевер поводом несугласица руско-јапанских због лова.

Биоград, 20. априла. — Скупштина се састала данас, и послје избора верификационог одбора сједница је закључена. — Потпуковник Л. Лазаревић, један од петорице главних завјереника из 1903 год., умро је.

Рим, 20. априла. Јуче је ђенерал Ризоли напао Дебду, у којој се непријатељ јако био утврдио и послје жестоког боја завладао с мјестом кога је одмах припремио за одбрану. Губитци непријатеља, који се повукао, износе најмање 300, а италијански 1 официр и 7 војника погинулих, три официра и 54 војника рањена.

ОБЈАВА

Краљ. Министарство Финансија и Грађевина овим износи на јавну лицитацију 54.700 комада разних дописних карата у бојама, издатих 1910 год. од Одбора за прославу педесетогодишњице владања Њ. В. Краља Господара, које су од истог Одбора као нераспродате примљене и то: дописница обичне величине ком. 36.400 (у бојама) са сликама: Улица — 4 врсте, Бара — 3 врсте, Старе Дукље — 2 врсте, Ријеке Црнојевића — 2 врсте и по 1 врста Подгорице, Вир-Пазара, водопада код манастира Морачког и моста код Биоца, које се продају по 10 пара комад; и „Анкер-панорама“ дописница ком. 18.300 (у бојама) вароши: Цетина, Подгорице, Колашина, Манастира Острога и Плавнице — по 1 врста и Подгорице и Никшића — по 2 врсте, које се продају по 16 пара комад.

Ко би ову количину дописница хтио купити, нека изволи најдаље до 17. маја о. г., поднијети овоме Министарству у затвореној куверти своју писмену понуду, којег дана ће се исте отворити и онемо ко буде највишу цијену понудио. — ако би иста била Министарству повољна — дописнице уступити.

Број 4566. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 14. априла 1912 год., Цетинье. 1,5

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — одржаће у недељу 29. априла ове године јавну лицитацију код школе на Подбишће за израду моста на ријеци Тари између Подбишћа и Бјелојевића.

Мост ће се градити: ноге од камена са циментом а горњи дио од дрва. Продаја ће се вршити засебно за зидарију, засебно за дрвенарију, али по увиђавности комисије и цијелокупно.

Рок довршетка градње поменутог моста одређује се 1. септембра 1912. г. Подузимач је дужан поднијети гаранцију од 30% од вриједности подузетог рада и то у непокретним добрима или у готовом новцу. Непокретност има бити таксирана у надлежном капетанском или општинском Суду. Плаћање ових такса као год и таксе прописане чл. 147. закона о таксама, пада на терет подузимача.

Одјељење задржаје себи право да раднике не уступи ако не би понуђене цијене биле повољне.

Остали ближи услови као и план могу се видјети код г. инжењера Радовића у Колашину, а на дан лицитације на лице мјеста.

Број 1249. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 14 априла 1912. г., Цетинье. 1,3

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење износи на лицитацију пренос поште поштономом Никшић—Грахово од 18. јуна 1912 г.

Поштанско-телеграфске станице Никшић и Грахово држаће у својим канцеларијама лицитацију за овај пренос од 9—12 сати прије подне, на дан 29. априла ове године.

Ближа обавјештења могу се добити такође код истих станица.

К броју 3875. Из поштанско-телеграфског одјељења — 5. априла 1912. године, Цетинье. 2,3

ОБЈАВА

Издаје се одмах под најам до 1.ог септембра 1912. г. кућа у Херцеговачкој улици, у којој је привремено смјештена била цетинска тамница. Исто је подесна нарочито за магацин. С понудом обратити се подписаној канцеларији, која ће је и уступити понудноцу највише цијене.

Број 2273. Из канцеларије Краљ. Министарства правде. 1,1

ОГЛАС

Сви ниже изложени Закони, Стеногр Биљешке Црногорске Народне Скупштине за Краљевину Црну Гору и Албуми, Јубиларна издања са назначеним цијенама могу се добити на Цетинју у књижарама: Мартиновића и Иванишевића и А. Рајнвалда; у Подгорици у књижарама: Коста К. Станића, Рундо и Загора и П. Вукотића; у Никшићу у књижарама: Симата Гарчевића и Ш. Лаковића; у Колашину: у књижари: Кујачића и Тошковића.

1. Устав за Кр. Црну Гору	1—
2. Закон наредбе, упуства и др. за осн. школе	2—
3. Закон о нар. школама	—50
4. Закон о судском поступку у грађанским парницама	1—
5. Закон о штатпи	—50
6. Кривични Закон	2—
7. Закон о изборима народних посланика	—30
8. Закон о уређењу Држ. Савјета	—30
9. Закон о пословном реду у Држ. Савјету	—30
10. Закон о Министарској одговорности	—30
11. Закон о Експропријацији	—30
12. Закон о уређењу привредног Савјета	—02
13. Закон о привременом пословном реду у Народној Скупштини	—40
14. Закон о јавнијем зборовима и удружењима	—20
15. Закон о држ. буџету	—30
16. Закон о парохијском свештенству	—50
17. Закон о јавним правозаступницима	—50
18. Трговачки Законик	—80
19. Закон о порезу на алкохолна пића и таксирању судских пресуда	—20
20. Закон о поступку судском у кривичним дјелима	1:50
21. Закон о подјели, насељењу и уживању Бривске Горе	—30
22. Закон о измјенама и допунама у закону о изборима народних посланика	—30
23. Закон о административној подјели Црне Горе	—30
24. Закон о Устројству судова у Кр. Црној Гори	—30
25. Закон о измјенама у Кривичном Законику	—20
26. Закон о измјенама и допунама у закону о порезу на приносод капитала и рада од 15. нов. 1905. год.	—30
27. Закон о Лову	—30
28. Закон о држав. новцу	—30
29. Закон о повластицама	—50
30. Закон о рудима	—80
31. Закон о измјенама и допунама о јавним правозаступницима	—40
32. Закон држ. Зајму за 1912. г.	—30
33. Закон о таксама	—50
34. Закон о порезу на принос од капитала и рада из 1911. г.	—50
35. Правилник Државне Хипотекарне Банке Краљевине Црне Горе	—30

Стеногр. Биљешке Цр. Нар. Скупштине:

Свеска за годину 1906.	перп.	4—
" " " 1907.	"	4—
" " " 1908.	"	2—
" " " 1909.	"	2—
" " " 1910.	"	4—
" " " 1911. (ванредан сазив)	"	0:50

Албуми

— Јубиларна издања —

Албум слике из Црне Горе од 1910 године перп. 3—

Албум Владајуће Куће Петровић—Његош од 1910 год. 4—

Албум Владајуће Куће Петровић—Његош у луксузном издању 50—

Цетинье, 1911.

Управа Држ. Штампарије.

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење износи на лицитацију пренос поште поштономом Никшић—Шавник од 1. августа 1912. год.

Поштанске станице Никшић и Шавник држаће у својим канцеларијама за овај пренос лицитацију на дан 10. јуна о. г. од 9—12 сати прије подне. — Ближа обавјештења могу се добити такође код истих станица.

К броју 4693. Из поштанско-телеграфског одјељења министарства унутрашњих дјела, 11. априла 1912., Цетинье. 1,4

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење износи на лицитацију око 3000 кгр. старе гвожђарије од параброда „Ластавице“. Ко би исту желио купити у цјелини или по комадима, нека се пријави ријечној п. т. станици, која ће 29. априла о. г. за продају исте држати јавну лицитацију у својој канцеларији од 9—12 сати прије подне.

К броју 3864. Из поштанско-телеграфског одјељења министарства унутрашњих дјела, 11. априла 1912., Цетинье. 1,3

Службени огласи

ОГЛАС

На основу наређења Кр. Обл. Суда у Никшићу, од 7. марта 1912 год., број 1298—IV—1912—404. У смислу чл. 80., 81., 82. Правила Прве Никшићке Штедионице Никшић. Износи се на јавну продају доље описана непокретност Митра Абрамовића из Кочана, за измир дуга Штедионице, која је процијењена перп. 1800. — Продаја ће се извршити у канцеларији подписатог суда 8. јуна ове године, за вријеме канцеларијских ура. На одређеном року непокретност ће се уступити понудноцу највише цијене. Сваки лиценит дужан је положити јемство 10% од процијењене вредности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, дужикови повјерљивци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије означеног рока.

Опис непокретности:

1) 3 рата оранице у „Рибњаку“; граници: од истока коловоз, од сјевера Мујо Јованов, од запада Перо Попов, од југа Перо Живков

2) 2 косе сјемена; граниче: од истока Јован Ђеков, од сјевера Машан Јокон, од запада Митар Савоновић, од југа Ђеко Иванков.

Број 309. 1912—236

Кочани, 24. априла 1912.

Кр. Капетански Суд, за капетана, кмет Милош Вукотић.

Р. 176, бр. 357, 11

ОГЛАС

У извршењу пресуде Кр. Обласног Суда у Никшићу, од 12. јануара 1912 г. Број 135—IV—1912—51, износи се на јавну продају доље описана непокретност Милоша Јакићеве из Штедина, за измир дуга Милоша Вукотића из Никшића; која је процијењена перп. 240. Продаја ће се извршити у канцеларији подписатог суда, за вријеме канцеларијских ура. За продају одређују се три рока и то: 8. маја, 18. јуна и 18. септембра ове год. у 4 сата послје подне. На првом року непокретност се неће уступити испод процијене, а на другом хоће, али не испод 2/3 процијене. Лиценити су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, који имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње, да се пријаве овом суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) 3/4 земље и 2/4 ливаде; граниче од свију страна својом оградом.

Број 310. 1912—237.

Кочани, 13. априла 1912.

Кр. Капетански Суд, за капетана, кмет Милош Вукотић.

Р. 155, бр. 357, 1,1

ОГЛАС

На основу наредбе Краљ. Обласног Суда у Никшићу, од 19. септембра 1911 године, Број IV—1911—1297., а у смислу члана 80., 81. и 82. Правилника Прве Никшићке Штедионице у Никшићу. Износи се на јавну продају доље описана непокретност Милоша III. Ђукановића из Кочана; која је процијењена перпера 5680. Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда 29. маја ове године за вријеме канцеларијских часова.

На одређеном року непокретност ће се уступити понудноцу највише цијене.

Сваки лиценит дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, дужикови повјерљивци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије означеног рока.

Опис непокретности:

I) Комад зв. „Трепетљика“ два рата оранице и осам коса ливаде; граниче: од истока Вуко Јанков, од сјевера исти Вуко, од запада и југа ријека Моштинаца.

II) Комад два рата оранице; граници: од сјевера Милош Тодоров, од запада пут, од југа и истока Саво Вукчевић.

III) Комад два рата оранице; граниче: од истока Саво Вукчевић, од сјевера и југа Милош Тодоров, а од запада пут.

IV) Комад под „Ђеклом“ два рата оранице; граниче: од истока Петар Срђанов, од запада и сјевера Милош Тодоров, а од југа пут.

V) Комад десет коса ливиде у „Кочанском пољу“; граниче: од сјевера пут, од југа Симо Бановић, од истока Илија Попов, а од запада Милош Тодоров.

VI) Комад једно рало оранице под „Ђеклом“; граници: од сјевера главница, од југа пут, од истока Станко Срђанов, а од запада Завиша Попов.

VII) Комад четири косе ливаде у „Кочанском пољу“; граниче: од истока Станко Срђанов, од запада Перо Попов, од сјевера пут, а од југа ријека Моштинаца.

VIII) Комад „Под кућу“ три рата оранице; граниче: од сјевера законито рало, од југа коловоз, од запада Алекса Савоновић, а од истока коловоз. Број 42 ex 1912. 188—1911.

Кочани, 6. априла 1912 год.

Краљ. Капетански Суд, кмет М. Вукотић.

Р. 317, бр. 357, 1,1

ОГЛАС

На основу наређења Краљ. Обласног Суда из Никшића од 7. марта 1912 г. Број 1293—IV—1912—399. У смислу члана 80., 81., 82. Правила Прве Никшићке Штедионице Никшић. Износи се на јавну продају доље описана непокретност Стевана Кривокапића из Кличине, за измир дуга Штедионице, која је процијењена перпера 600. Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда 15. јуна о. г. за вријеме канцеларијских ура. На одређеном року непокретност ће се уступити понудноцу највише цијене. Сваки лиценит дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, који имају на непокретност, какво реално право, да се пријаве суду прије означеног рока.

Опис непокретности:

Два рата оранице „Узваче“; граници: од истока, југа и сјевера општинском комуницом, од запада истог земља.

Број 328. 1912—253.

Кочани, 20. априла 1912 г.

Краљ. Капетански Суд, кмет Милош Б. Вукотић.

Р. 137, бр. 357, 1,1

ОГЛАС

На основу наредбе Краљ. Обласног Суда у Никшићу, од 2. јануара ове год., број 5222—IV—1911—1909. а у смислу члана 80., 81. и 82. Правила Прве Никшићке Штедионице у Никшићу. Износи се на јавну продају доље описана непокретност Рада Илија Петровића из Кочана, која је процијењена перпера 3600.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда 28. маја ове године, за вријеме канцеларијских часова.

На одређеном року непокретност ће се уступити понудноцу највише цијене.

Сваки лиценит дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, дужикови повјерљивци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије означеног рока.

Опис непокретности:

Седам рата оранице у зв. мјесту „Мишча Бара“ и једна коса ливаде № 1., једно рало и два черека од оранице посвијо ражи, а сие у једном комаду; граници: од истока ријека (Жабца), од сјевера законито рало и Раде Спасојевић, од запада Рамо Машовић, а од југа ријека.

Број 108. 95—1912.

Кочани, 6. априла 1912 г.

— Кр. Капетански Суд, — за капетана, кмет М. Б. Вукотић.

Р. 183, бр. 357, 1,1

ОГЛАС

Износи се на јавну продају непокретно имање Пера, Риста и Љуба браће Ђовденовића из Глухог Дола, за измир њихова дуга и то:

Зграда на „Горње Почивало“ у којој има 2/3, и 1/3 од рала; а која граничи: од истока, сјевера и запада путем, а од југа Брцом II. Ђовденовићем, процијењена 666 перп.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока: 2. маја, 3. јуна и 3. октобра ове 1912 г., од 8 прије до 5 сати посље подне.

На првом року неће се непокретност уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод 2/3 процијењене вриједности, а на трећем уступити се понудноцу највише цијене.

Лиценити су дужни положити јемство 10% од процијењене вредности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају реално право, — дужикови повјерљивци, као и они, који имају право прече купње, да се пријаве потписатом суду прије прве продаје.

Број 1107 ex 1911. 90—1910.

Вир, 17. априла 1912.

Капетански Суд, кап. Јазар Т. Пљеменић.

Р. 163, бр. 349, 1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Јована Лазарева Никчевића из Стубице, извршиће се 13. августа тек. г. у 5 сати посље подне. Виђи оглас у 7. броју „Гласа Црногорца“ од 18. фебруара ове год.

К броју 709—398—1911.

Богетићи, 16. априла 1912.

Капетански Суд, кап. М. Мијушковић.

Р. 45, бр. 350, 1,1

ОГЛАС

Согласно наредби Краљ. Обласног Суда у Ст. Бару, од 15. фебруара ове године, број 216—IV—1912—77, а на основу извршне клаузуле потписатог суда од 20. истог мјесеца, број и ознака доњи, износи се на јавну продају доље описана непокретност код Симона Мишова Илића, за измир дуга Николе П. Вујовића из Жупе Добрске.

Имовина је процијењена перп. 1750. Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају одређују се три рока: први 12. маја, други 12. јуна, а трећи 12. октобра ове године у 4 сата после подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вредности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лициданти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, који имају на непокретност какво право, како и они, који имају прече право купње, да се пријаве овом суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) Један комад оранице у коме има $2\frac{1}{2}$ рала; — процијењено перпера 650; а граници: од истока ријеком Братицом, од сјевера земљом Мемета Шате, од запада путем, а од југа земљом Пера Ђуришића.

2) Један комад оранице у коме има 4 рала; процијењен перпера 1100; а граници: од истока ријеком Братицом, од сјевера земљом Пера Ђуришића и Илије Стојановића, од запада путем, а од југа земљом Пера Ђуришића. Оба комада у поље Уљинско звано под «Береане».

Број 171. VI—1912—30.
Уљин, 12. априла 1912 год.

— Општ. Суд вар. Уљина, —
за предједника, судија,
Р. 253, бр. 344, 1,1 Манах Вујовић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Коста Вучуровића из Никшића, извршиће се 16. августа 1912 године. Виђи оглас у 8. броју «Гласа Црногорца» од ове године.

Број 150. 115—1912.
У Никшићу, 17. априла 1912 г.

Општински Суд,
за предједника, судија,
Р. 42, бр. 355, 1,1 Ј. Т. Вукаловић.

ОГЛАС

На основу извршне клаузуле Краљ. Обласног Суда у Подгорици, од 10. јануара 1912., број 181—IV—1912—77.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Марка Р. Ђуровића из Грлића, за исплату дуга Јока Поповића из Главице; — процијењена перп. 944 и 12 п.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда на роковима: 16. маја, 16. јуна и 16. октобра ове год. у 3 сата после подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процјене, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ исте, а на трећем року уступиће се понудиоцу највеће цијене.

Лициданти су дужни положити јемство 10% процјене.

Позивају се сви они, који на односну непокретност имају какво право, или право прече купње, да се пријаве потписаном суду прије почетка продаје.

Опис непокретности:

«Бордонина» $1\frac{1}{2}$ и 18 □ метара оранице у једном комаду; граници: од истока Милоше Јакића, југа пут, сјевера и запада Бошка Благодина.

Број 30. 5—1912.
Доње Село, 16. априла 1912 год.

— Капетански Суд, —
кап. Н. Драговић.

ОГЛАС

Износи се на јавну продају непокретно имање Петра М. Перазића из Година, за памир његовог дуга.

Долац под «вели крш» од рала $\frac{2}{4}$; којем су шевнје: од сјевера Туро П. Никач и Крсто С. Веловић, од истока поп Пиро Лековић и Машо Ј. Никач, од југа Јазо П. Лековић и Туро П. Никач, од запада постојица; процијењен перпера 500.

Зграда под «вели крш», од рала $\frac{2}{4}$; којој су шевнје: од сјевера Саво Стијепов и Туро Перов Никач, од истока Ђуро М. Лековић и Пиро В. Никач, од југа Јоко М. Никач и пут, од запада постојица; процијењено перпера 370.

Домић под «вели крш»; којем су шевнје: од сјевера међа, од истока Јазо П. Лековић, од југа Илија П. Лековић, од запада Туро П. Никач; процијењен перпера 30.

Продаја ће се извршити у канцеларији Кап. суда на Виру. За продају описате непокретности одређују се три рока: први 3. маја, други 4. јуна а трећи 4. октобра ове 1912 год.

На првом року неће се непокретност продати испод процијењене вредности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вредности, а на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки лицидент дужан је подијети јемство од 10% процијењене вредности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво право, — дужнички повјерљивци, као и они, који имају прече право купње, да се пријаве потписаном суду прије прве продаје.

Број 704. 296—1911.
Вир, 18. априла 1912.

Капетански Суд,
кап. Лазар Т. Пламенић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Спасоја Ј. Ђуковића из Копића, извршиће се дана 5. августа 1912 године.

Виђи оглас у 7. броју «Гласа Црногорца» од 18. фебруара 1912 године.

Број 1065 300—1911.
У Спужу, 13. априла 1912 год.

Кр. Капетански Суд,
кап. Н. Савовић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Раше В. Требишча из Никшића, извршиће се 28. јула 1912 год.

Виђи оглас у 7. броју «Гласа Црногорца» од ове године.

Број 37 ex 1912. 1911—385 —
Никшић, 16. априла 1912 г.

Општински Суд,
за предједника, судија,
Р. 43, бр. 354, 1,1 Ј. Т. Вукаловић.

Приватни огласи

II. ПОЗИВ

Народна Банка Краљ. Црне Горе у Бару позива своје акционаре на

III. Редовну Главну Скупштину

која ће се у смислу члана 52. правила одржати дана 28. априла т. г. у 5 сати после подне у просторијама основне школе у Старом Бару.

ДНЕВНИ РЕД:

1. Избор двојице перовођа, за вођење скупштинског записника, тројице акционара за бројање гласова;
2. Извјештај Управног Одбора за рад у г. 1911. са предлогом о употреби чистог добитка;
3. Извјештај Надзорног Одбора;
4. Одобрење биланса и рада Управног и Надзорног Одбора;
5. Промјена правила;
6. Евентуални предлози.

Моле се господа акционари, да у што већем броју изволе послијети Скупштину.

НАПОМЕНА: Акционари, који не могу лично присуствовати на Главној Скупштини, могу своје акције или књижице депоновати код банчних филијала или повјереника и истијема предати овлашћења ко ће их на скупштини заступати.

На Главној Скупштини решавање се само они предлози акционара, који буду потписати најмање од њих петирице и 5 дана прије одржања Главне Скупштине, Управни Банке на знање стављени према чл. 55. тачке 2. Банчних статута.

Председник,
НИКО ТАТАР.

ПОЗИВ

Управни одбор црногор. пиваре „Оногошт“ у Никшићу

на основу својих правила по чл. 9. донио је 3. априла 1912. год. своје ријешење за потпуно изравнање свога акционарског капитала од П. 250.000— да сви акционари, који нијесу своје акције потпуно уплатили имају то учинити најдаље до 30. јула 1912. год.

Зато се моле г. г. акционари, да останах до потпуне уплате својих акција по добијеном рачуну тачно до означеног рока изволе уплатити, пошто ће управа иначе поступати по чл. 9. својих правила.

Никшић, 9. априла 1912.
Р.90 бр.329 2,3

УПРАВА.

ОБЈАВА

Потписана агенција, овим ставља до знања путницима, да ће најновији, велики пароброд аустро-американског друштва: „*Kaiser Franz Joseph I*“, кренути из Трста за Њујорк у суботу 12. (25) маја о. г., преваливши тај пут за само 12 дана.

Цијена од Трста до Њујорка је 240 круна, заједно са храном и коначењем у Трсту.

Подвозне карте издаје, уз наплату горње своте

Р. 64. Број 331 2,3

Агенција у Котору.

Објава

На Спасов-дан, 3. маја ове године, оба-виће се лицидација целокупног подузећа за градњу школске зграде по плану III класе на Црној Гори (Пива). Предузимач мора дати за кауцију 30% готовином или 40% непокретним или поуздано јемство.

Црна Гора (Пива).

Одбор школе, црногорске.

Моју кућу, постојећу у улици „Баја Пилићанина“ број 62., продајем из слободне руке. —
Цетиње. —
Р. 17, бр. 313, 2,3 Илија Богданов Јабучанин

Офитаје се цио горњи кат куће до основне школе; три удобне и лијепе камаре, кујина и магазин. Упитати у исту.

Цетиње; априла 1912.
Р.25 бр.362 1,1

Ст. Радоњић.

Обућарску радњу пренио сам у моју кућу, спрема куће Василије Марковића, снабдевену најбољим материјалом под гаранцијом. Израђујем цизме од најљепшег бокса од 35 до 40 периера.

Подгорица.
Р.29 бр.322 2—10

Стеван Перовић.

ОБЈАВА

Стављам до знања поштованим потрошачима и подузимачима, да сам набавио велику количину **гвожђа и цимента**, за грађевине, које продајем уз најповољније цијене.

Такођер имам пумпа за лозе најбоље врсте **Vermorel**, под гаранцијом а тако и све дјелове за поправку свих пумпа, као и плавог камена.

Цетиње. С поштовањем
П. п. бр. 285. 4,5 Петар Дрецул.

ОГЛАС

Из слободне руке продајем моју једнокатну кућу постојећу у варош Дан-град. Кућа је саграђена од тврдог материјала, и довршена прошле године. Кућа се налази на бошку улаза у Варош, за ближа извјешћа обратити се на Спаса Гвозденовића трговца Дан-град.

Дан-град. Марко Перчевић
Р. 45 бр. 340 1—3 Косови Луг

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Са болом у души јављамо свијема нашим сродницима, пријатељима и знанцима, да је наш нигда непрежаљени син односно брат, Ђевер и стриц

† ЈОВАН

ненадно испустио своју младу душу 16. фебруара 1912. г. у најљепшем цијету младости у 23. години свога живота. Погинуо у рудокопу у Америци Глобе Аризона, и стим увијелио своју фамилију и осталу браћу.

Овим путем неможемо пропустити, да не изјавимо своју доживотну благодарност својој браћи Црногорцима, који се ту десили и труда нежалише да милог нам покојника што сјајније сахране. Као Одјелу број 89 Слога, који присуствовао и спровод увеличаше са потпуним друштвеним парадним накитом и са извршним вијенцем.

Незаборавни остајемо г. г. бригадирима — војводи Машу и Иву Ђуровићима, командиру Марку Ђуровићу, попу Јоку Лековићу с госпођом, поручнику Машу Радановићу, потпоручнику Мињи Ђуровићу, капетану Луки Лекићу, музиканту Тому Мартиновићу; поштанско-телеграфским чиновницима: Марку Шоћу и Ристу Шоћу, Васу Пламенцу и Тому Бокану, Јовану и Василију Ђуковићима с госпођама, Перу, Митру, Јоку, Шаку и Саву Почецима, Луки Радановићу, Ђуру Улићевићу, Ристу Радичевићу, Николи и Станици Костића, фамилији Пашка Деди. — На њиховим телеграфским и писменим саучешћима.

За навијек остајемо благодарни г. г. предједнику капетану Луки Станковићу, капетану Милу Лекићу, поштанско-телеграфским чиновницима: Шаку и Марку С. Шоћима, Стеву Штићановићу. Г. г. официрима Мићу Радановићу, Лабуду Јовановићу, Лабуду Пурили, Филипу Живановићу, Машу Лекићу, Нику Радановићу, Томану Зецу, Нику Барјамовићу, потпоручнику Блажу Ђуровићу, учитељу Ристу Дабчевићу, писару Јову Врбицу, доктору Марулису с братом, Ђуру Вујовићу, Јову Бокану, који на глас покојникове смрти у кући и на опште жаловање лично саучешће изјавише и у велико нам тугу ублажише.

Најискреније остајемо захвални Дуниљанима, Сеочанима, Радомирицима, Вранинцима, Зећанима, Забешанима, вароши Виру са све три вјероисповјести као и браћи Орахољанима, који у великом броју дођоше и покојника братски ожалише те наше жалосно срце веома ублажише.

Дубоко захвални остајемо свјештеницима Саву Вукосавићу, Мићу Улићевићу, који међу оноликим скупљеним народом за милу нам покојникову душу црквени обред извршише.

Још једном нека је свијема и сваком незаборавна хвала, који нам ма којим год путем саучешће изјавише.

Вир—пазар 18. априла 1912. год.

Ожалошћени отац **Марко**, мајка **Јана**, браћа **Андреја**, **Васо**, **Вуко**, **Ђуро**, снаха **Анђе**, синовац **Томо Улићевић** са осталом родбином.

Р. 360. Број 363. 1,2.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом ненадне смрти нашег никад непрежаљеног сина односно брата, синовца и братучеда

† МИЛА

који у цијету своје младости, у својој 18 години, нехотично са револверским метком одузе сам себи живот, — за особиту дужност сматрамо овим путем заблагодарити свим оним кумовима, познаницима и пријатељима, који било лично, телеграфски или писмено узеше учешће у овој нашој голомој жалости.

Тако исто нека је хвала Ђеђушима, Доњокрајцима, Бјелозијима и браћи Бајицама, који покојника онако својски ожалише и до вјечне му куће испратише, а наполе нека је хвала мјесном свештенику г. Симу Мартиновићу на извршеном опјелу, као и учитељу г. Нику М. Мартиновићу на учешћу у спроводу с ђацима.

И још једном нека је хвала свима и сваком, који било којим путем узеше учешћа у овој нашој голомој жалости.

Бајице, 12. априла 1912 г.

Ожалошћени: отац **Илија**; мајка **Киће**; браћа: **Павле** и **Нико**; сестре: **Јосе**, **Љубица** и **Стане** с осталом родбином.

Р. 150, бр. 351 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног супруга, односно оца, свекра и ђеда

† Бар. Гиша С. Ђуровића

који се после једномјесечног боловања пресели у вјечност, 12. овог мј., у 80. год. свога живота. Сматрамо за свету дужност, овим путем најтоплије заблагодарити свима оним, који нам ма којим путем учествоваше у нашој жалости; а нарочито смо захвални:

Г. г. бриг. Блажу Бошковићу, ком. II-е дивизије, на онаком телеграфском саучешћу; г. ком. Агици Лакићу, ком. Бјелопавлићске бригаде, на личном саучешћу, који је по наређењу, одредио један вод војника под оружјем, на челу са г. потпоруч. Петром Шалетићем, те су покојника до вјечне куће испратили и одали му последњу војничку почаст.

Такође хвала г. кап. Вукалу Ђурановићу, шефу бриг. штаба, на личном саучешћу; као и нашој браћи и пријатељима: Загарчанима и Загређанима; Главичанима, Ђуричанима, Пажићанима, Лакићима, Брајовићима, Шарановићима, Сладовићима, Копићанима и Грлићанима; који на челу са главарима, у онако великом броју учествоваше и покојника до вјечне куће попутрише.

Хвала свјештенику, г. Велашевићу, на чинодјеству приликом извршених обреда над покојником.

Хвала г. кап. Томану Лакићу, који се са покојником при последњем расстанку опрости са онако лирљивим говором, истичући покојникове врлине као војника и барјактара, које је показао у бовјевима: Дуги Нишњској, Новом Селу, Малту, Тријемцу, Јеленку и другим које је Бјелопавлићско племе водило, истичући како је у истисјема посетио 4 непријатељске главе; а у боју, при поласку Сулеман-паше низ Брда, ухватио и жива турчина, што је покојнику засведочавало: Облића медаља, Крст Данилов V. степена и још 5 других медаља.

Хвала и онима, који нам било писмено или телеграфски изјавише своја саучешћа.

Грлић 18. IV. 1912. год.

Ожалошћени: Супруга **Јована**, синови: бар. **Вула**, **Петар** и потпоруч. **Крсто**, сестра **Медна** и остала породица.

Р. 279. Број 360 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском тешке туге и јада који нас снађе, приликом смрти мога непрежаљеног брата односно сина, мужа, оца, ђевера и стрица,

† Филипа Јокова Кусовца

који после тешког боловања у двије и по године и лијечења Цетињу, Бечким Саниторијима, Скадру и другим мјестима, испусти своју душу у 34 години свога живота, на дан први априла ове године.

Сматрамо за особиту дужност, да овим путем изјавим нашу доживотну благодарност свима онима који за вријеме болести покојника похађаше као и оним који у великом броју похиташе те покојника онако својски ожалише и до вјечне куће испратише, такође и свима онима, који ма којим путем саучешће ми изјавише те ни тим у неколико тугу ублажише.

Поново свима и свакоме остајем благодаран.

Зачир, 8. априла 1912.

Ожалошћени: брат **Мргуд**, мајка **Марија**, удова **Јоке**, син **Марко**, снаха **Софија**, синовци **Петар** и **Јован** са осталом родбином.

Р. 143 бр. 358 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Потписати сматрају за свету дужност овим путем изјавити нашу доживотну благодарност господину **Р. А. Кинзи**, главном управитељу рудокопа у *Традвелу-Аласка*, на његовој нам узаканој новчаној помоћи у суми од 950 долара, коју је дао из обзира на то, што је наш нигда незаборављени муж односно отац

† Ђуро В. Дабановић

у поменутом рудокопу мученички душу испустио а нас на голој улици оставио, те је том помоћу учинио да нам се доста јада и печала са срца макне, да лакше носимо жалост, која нам је губитком незаборављеног покојника дубоко у срцу урезана.

Такође благодаримо нашем драгом пријатељу Гају Ј. Павловићу, на његовом братском и пријатељском заступању код поменутог господина Кинза, да нам се помоћ даде, као и на тачној пошљици и саветима.

Ст. Бар, 16. априла 1912.

Доживотно благодарни: **Марица**, удова пок. **Ђуро В. Дабановића**, син **Велиша**, кћери: **Јелена** и **Милица**.

Р. 150 бр. 361 1,1